

Rätt till vård för asylsökande och papperslösa:

Gemensamt ställningstagande från vårdprofessionerna

Riksdagen antog år 2008 en lag som reglerar landstingens skyldighet att erbjuda hälso- och sjukvård samt tandvård åt asylsökande och vissa andra utlänningar. S.k. papperslösa personer och vuxna asylsökande som håller sig undan efter beslut om avvisning/utvisning faller dock helt utanför lagens tillämpningsområde. Dessa personer har enligt svensk lagstiftning endast rätt till "omedelbar" vård, vilket i praktiken oftast innebär akutvård vid akutmottagning på sjukhus. Dessutom måste de själva täcka hela kostnaden för vården, vilket för många är en omöjlighet.

Vårdprofessionerna vill mot denna bakgrund framhålla följande:

I FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna anges att alla människor är födda fria och lika i värde och rättigheter. FN:s konvention om barnets rättigheter innebär bland annat att inget barn ska berövas sin rätt till hälso- och sjukvård.

I den Internationella konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter anges vidare att konventionsstaterna, däribland Sverige, erkänner rätten för var och en att åtnjuta bästa möjliga fysiska och psykiska hälsa.

I vårdprofessionernas etiska koder ingår att vårdpersonalen ska ha patientens hälsa som det främsta målet och aldrig frångå principen om människors lika värde.

I deklARATIONER från vårdprofessionernas internationella organisationer anges vidare att varje patient, utan åtskillnad, har rätt till lämplig vård samt att vårdpersonalen har en skyldighet att tillhandahålla vård oavsett patientens rättsliga status.

Vårdprofessionerna anser därför att följande ska tjäna som utgångspunkter vid vårdpersonals omhändertagande av alla människor, inklusive asylsökande och papperslösa.

- Vårdpersonalens uppgift är att ge vård, behandling, omvårdnad och rehabilitering.
- Vårdpersonalens bedömningar ska utgå från patientens behov och grunda sig på vetenskap och beprövad erfarenhet.
- Patientens rättsliga status ska inte inverka på vårdpersonalens beslut att ge eller avstå från vård.
- Patientens betalningsförmåga ska inte vara en förutsättning för att vårdpersonalen ska erbjuda patienten nödvändig vård och akut tandvård.¹⁾

Vårdprofessionerna uppmanas att protestera och agera när människor förnekas vård på grund av sin rättsliga status och ge sitt stöd för alla människors rätt till vård.

¹⁾ Inom försäkringssystemet för tandvård innebär nödvändig vård tandvård till patienter med vissa slags funktionsnedsättningar och är förknippat med ett särskilt regelverk. Det skiljer sig alltså från nödvändig vård i övrig hälso- och sjukvård. För tandvårdens område är därför akut tandvård det begrepp som är aktuellt här.

Sveriges Tandläkarförbund

Organisationer:

Akademikerförbundet SSR

Audionomerna

Förbundet Sveriges Arbetsterapeuter, www.fsa.akademikerhuset.se

Institutet för Biomedicinsk Laborativvetenskap (IBL)

Legitimerade Sjukgymnasters Riksförbund, www.sjukgymnastforbundet.se

Riksföreningen för skolsköterskor

SRAT

Svenska barnmorskeförbundet, www.barnmorskeforbundet.se

Svenska barnläkarföreningen

Svensk förening för röntgensjuksköterskor

Sveriges läkarförbund, www.slf.se

Svenska läkarsällskapet

Sveriges Psykologförbund, www.psykologforbundet.se

Svensk sjuksköterskeföreningen www.swenurse.se

Sveriges Tandhygienistförening (STHF)

Sveriges Tandläkarförbund, www.tandlakarforbundet.se

Vårdförbundet

Användbara länkar:

www.vardforpapperslosa.se

www.rosengrenska.org

Frivillighetsmottagningar som ger vård till papperslösa i Sverige:

Rosengrenskastiftelsen (Göteborg)

Kontaktperson, Anne Sjögren

Tel: 0705-75 34 15

e-post: anne@rosengrenska.org

weblog.rosengrenska.org

Jourtelefon: 0704-06 66 70

Deltastiftelsen (Malmö)

Kontaktperson, Åsa Wieslander,

e-post: deltastiftelsen@gmail.com

Hjälptelefon: 0739-08 48 28

Läkare i världen (Stockholm)

Kontaktperson, Lina Gamble

Tel: 08- 664 66 87

e-post: info@lakareivarlden.org

www.lakareivarlden.org

Svenska Röda Korset (Stockholm)

Kontaktperson, Ellinor Björk

Tel: 070-655 8774

e-post: papperslos@redcross.se

Hjälptelefon: 0709- 406 723